

Оптимізація процесів реалізації інноваційного потенціалу України в трансформаційних умовах

У статті розглянуто перспективи подальшого розвитку інноваційного потенціалу України. Автором визначено принципи формування стратегії створення в Україні економічних засад інноваційної моделі розвитку. Розглянуто світовий досвід побудови та функціонування інноваційної інфраструктури в регіоні та доведено необхідність розвитку в Україні системи венчурного фінансування та венчурного підприємництва.

інноваційний потенціал, інноваційна модель розвитку, інноваційна інфраструктура регіону, венчурне фінансування, венчурне підприємство

Успішний подальший розвиток інноваційного потенціалу України обов'язково має відбуватися у погодженні із загальними суспільно-економічними процесами які відбуваються в нашій державі. Провідними серед цих процесів є ті, що пов'язані з формуванням ринкової економіки та пошуком Україною власного місця у глобалізованому світі.

Проблеми інноваційної діяльності та розвитку потрапили в коло наукових інтересів таких відомих закордонних фахівців в області економіки і менеджменту як Й. Шумпетер, І. Ансофф і П. Друкер. У російській та вітчизняній літературі питанням ефективного інноваційного розвитку в економіці країни присвячено праці А.В. Васильєва, В.М. Гейця, В.В. Горшкова, О.І. Дадія, Е.А. Кретової, Б.А. Маліцького, Г. І. Морозової, П.Т. Каблука, А.Г. Поршнева, А. І. Пригожина, В.А. Устинова, Э. А. Уткіна, В.Б. Яковенка та ін. При цьому в українській науковій думці напрями удосконалення сучасних процесів інноваційного розвитку не розглянуті на достатньому рівні.

Вищезазначене обумовило головне завдання даного дослідження, а саме: розробити основні напрями оптимальної реалізації інноваційного потенціалу України.

Підсумки інноваційного розвитку України останніми роками засвідчують визначення важливості цілеспрямованої державної політики, орієнтованої на підтримку цілісності інноваційного процесу – від наукової розробки до інвестування масового виробництва. Державна стратегія, орієнтована на активізацію інноваційних чинників розвитку національної економіки України, як зазначають спеціалісти, має бути спрямована на виконання триєдиного завдання:

- безпосереднє вжиття заходів національного та регіонального рівня щодо поліпшення якісних характеристик вітчизняного наукового-технічного потенціалу, інтенсифікації опанування науковими знаннями та новими технологіями, всебічному розвитку людського капіталу;

- заохочення інноваційної діяльності та інвестицій інноваційного спрямування суб'єктів національної економіки з метою збільшення пропозиції інноваційних продуктів, технологій та знань;

- стимулювання попиту суб'єктів національної економіки на інноваційні продукти, технології, знання, створення сприятливих умов для впровадження інновацій у виробничу діяльність та побут населення [1, с. 338].

Визначальним орієнтиром зазначеної стратегії має стати забезпечення готовності національної економічної системи та суб'єктів господарювання до широкомасштабного здійснення інноваційної діяльності. Відтак стратегія активізації

інноваційної діяльності має базуватися на:

- здійсненні цілеспрямованої державної промислової та інвестиційної політики, спрямованої на активізацію нововведень як пріоритетної складової загальної стратегії соціально-економічного розвитку держави та конкурентних стратегій суб'єктів господарювання, забезпечення єдності структурної та інноваційної політики;
- створенні сприятливих інституційних умов для інноваційної діяльності в країні, а саме: правового забезпечення інноваційної діяльності підприємств, дієвого пільгового режиму здійснення інноваційної діяльності, а також удосконалення механізмів фінансування інноваційної діяльності;
- послідовному збільшенні сукупного попиту разом з вдосконаленням інфраструктури ринків з метою підвищення питомої ваги складних, наукоємних продуктів в особистому та виробничому споживанні;
- створенні умов для реалізації вітчизняними підприємствами наступальної стратегії на зовнішніх ринках, і підтримці конструктивної конкуренції на внутрішньому ринку, що заохочуватиме підприємства до інноваційної діяльності;
- сприянні конверсії та диверсифікації надлишкових потужностей оборонно-промислового комплексу, використанні сформованого в галузі науково-технологічного потенціалу для прискорення розвитку наукоємних та високотехнологічних галузей і виробництв;
- диверсифікації організаційних форм функціонування населення національної економіки, забезпечені співпраці малих, середніх та великих підприємств, підтримці провідних великих підприємств та об'єднань що мають змогу реалізовувати загальнодержавні інноваційні пріоритети, розвитку науково-виробничої кооперації, венчурного бізнесу, промислово-фінансової інтеграції, у тому числі на міжнародному рівні;
- забезпеченні тісної інтеграції виробництва, фінансів, науки, освіти з метою сприяння випереджальному розвитку науково-технологічної сфери;
- конверсії „тіньових” капіталів та залученні „тіньового” сектору до сфери легального обігу фінансового ресурсів, інвестуванні й розширенні на цій підставі власних ресурсів підприємств для інноваційної діяльності;
- пріоритетному розвитку людського капіталу як основи майбутнього постіндустріального інформаційного суспільства;
- посиленні інтеграції України у світовий науково-технологічний простір, розширенні міжнародної співпраці на державному рівні та на рівні окремих підприємств та інновацій [1, с. 338-340].

Головним завданням інноваційної політики держави є забезпечення збалансованої взаємодії наукового, технічного і виробничого потенціалів, розробка та впровадження механізму активізації інноваційної діяльності суб'єктів підприємництва, поширення інновацій в усіх сферах національної економіки. Недостатні обсяги ресурсів державного бюджету не дозволяють очікувати належного централізованого фінансування потреб науково-технологічного розвитку у повному обсязі та обумовлюють потребу забезпечення якомога ефективного цільового використання наявних коштів.

Тому інноваційний розвиток України має передбачати цілеспрямоване сприяння здійсненню всього комплексу нововведень: у розвитку продуктів у сфері матеріального та інтелектуального виробництва; у використанні сировини, матеріалів та комплектуючих у виробництві; в освоєнні ринків збуту продукції національного виробництва; впровадженні організаційних та інституційних форм функціонування національної економічної, наукової, соціально-культурної, інформаційної тощо сфер; поширенні виробничої, фінансової, споживчої, соціальної, інформаційної

інфраструктури. Спроби зекономити кошти на згортанні окремих складових цього нерозривного процесу насправді призводять до марнування державних та недержавних ресурсів, вкладених в інші його складові.

Таким чином, стратегія створення в Україні економічних засад інноваційної моделі розвитку має передбачати вжиття комплексу заходів у податковій, бюджетній, грошово-кредитній, інституційно-правовій сферах та сфері розвитку людського капіталу. Власне, йдеться скоріше не про окрему стратегію, а про надання інноваційної спрямованості комплексній стратегії забезпечення конкурентоспроможності національної економіки.

Як підтверджує світовий досвід, одним із механізмів створення конкурентного науково-технічного середовища є збільшення обсягів видатків, що розподіляються на конкурсній основі для виконання науково-дослідних робіт залежно від пріоритетів.

Потрібно здійснити переорієнтацію науково-технічної сфери на засади державного замовлення та конкурентноздатності, формування планів наукових досліджень за програмно цільовим принципом, приведення у відповідність із потребами економіки та розвитку суспільства. Це дасть можливість сконцентрувати матеріальні та інтелектуальні ресурси для розв'язання стратегічних науково-технологічних проблем інноваційної діяльності.

Проблема обмеженого фінансування науково-технічної сфери вимагає концентрацію зусиль держави на вирішальних напрямках, що зумовлює проблему вибору відповідних науково-технологічних та інноваційних пріоритетів [2, с. 381]. Важливого значення при цьому набуває уточнення і конкретизація пріоритетів, що було законодавче оформлено у Законі України „Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні”.

Дієвим інструментом, який широко використовується в розвинених країнах світу, є запровадження пільгового оподаткування пріоритетних видів інноваційної діяльності. З огляду на обмеженість бюджетних коштів та потреби фіскального збалансування запровадження інноваційних пільг має здійснюватись поетапно. Це також потребуватиме виділення комплексу пріоритетів, щодо яких зазначені інструменти застосовуватимуться першочергово. Причому від визначення технологічних пріоритетів, тобто пріоритетних напрямів науково-технічної діяльності, які нині встановлюються відповідним Законом України, слід перейти до більш гнучкої системи встановлення критеріїв відбору технологій та інноваційних проектів за їхніми функціональними ознаками – рівнем стратегічної важливості питань соціально-економічного розвитку, які вони вирішують. Серед таких критеріїв:

- позитивний вплив проекту на умови життя та безпеку життєдіяльності людини, розвиток людського капіталу країни тощо;
- підвищення економічної ефективності виробництва та ресурсозбереження;
- досягнення світового технологічного рівня та рівня міжнародної конкурентоспроможності;
- зміна ролі регіонів у національній економічній системі, подолання тенденцій до депресивності територій;
- розвиток системи комунікацій і трансферу технологій.

При цьому довгострокова ефективність використання отриманих пільг має бути ретельно оцінюваною та відстежуваною. Так само слід забезпечити цільовий характер використання коштів, отриманих завдяки дії податкових пільг, встановити відповідальність отримувачів у разі порушення умов їх надання.

Прикладами податкових пільг інноваційного спрямування можуть бути:

- пільги щодо оподаткування прибутку інноваційних підприємств згідно з чинним законодавством;

- звільнення від податків наукових установ, діяльність яких здійснюються за рахунок державного бюджету;

- звільнення від оподаткування коштів комерційних банків, страхових компаній, пенсійних фондів та інших фінансових установ, які інвестуються в інноваційні підприємства та встановлення пільг з оподаткування коштів, отриманих внаслідок цих інвестицій, зокрема, диференціювання ставки податку на прибуток комерційних банків залежно від напрямів використання ресурсів у спосіб зниження цих податків у разі довгострокового кредитування високотехнологічних проектів і підвищення в разі вкладання ресурсів у високоприбуткові операції фінансового ринку, пільгове оподаткування прибутків від страхування інноваційних підприємств;

- надання пільг в оподаткуванні комерційних банків, які здійснюють кредитування інноваційних підприємств, насамперед, довгострокове.

Можуть стати стимулом до підвищення технологічного рівня української економіки та посилення її інноваційного спрямування високотехнологічні виробничі проекти відомих світових компаній. Однак, як зазначив Президент В. Ющенко, виступаючи у Верховній Раді України у зв'язку із поданням Послання Президента України „Про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2005 році”, до сьогодні дороги і щодо часу, і щодо грошей – бюрократичні процедури започаткування бізнесу та тривалі митні процедури роблять шанси нашої держави стосовно залучення таких інвестицій мізерними. У зв'язку із цим передбачається, що найближчим часом, законопроекти, які врегульовують ці проблеми, будуть подані на розгляд парламенту [3, с. 4].

З огляду на обмеженість бюджетних ресурсів, слід відшукувати шляхи більш ефективного та цільового їх використання в рамках стратегії реалізації вітчизняного інноваційного потенціалу. Підвищення ефективності бюджетного фінансування науково-технічної сфери вимагає інвентаризації науково-технічних програм, які мають бюджетне фінансування та припинення тих з них, що втратили актуальність або виконуються не на належному рівні; проведення, у разі необхідності, науково-технологічного аудиту державних наукових і науково-дослідних установ та організацій з метою комплексної оцінки їхнього інтелектуального капіталу, визначення технологій, досвіду і знань, які мають інноваційне спрямування.

Будь-які стимулюючі заходи економічної політики є неефективними без створення дієздатних суб'єктів самого інноваційного процесу, суб'єктів державного та громадського регулювання цього процесу та мережі інноваційної інфраструктури, яка забезпечуватиме поточну діяльність вказаних суб'єктів.

У світлі цього визначальне стратегічне завдання державних органів влади вбачається в створенні великих конкурентоспроможних фінансово-промислових корпорацій - національних економічних лідерів. Досвід розвинених країн світу, а також „нових індустріальних країн” свідчить, що саме в рамках контрактної співпраці малого й середнього бізнесу з великими фінансово потужними корпораціями стало можливим інтенсивне впровадження інновацій. В нашій державі, попри фактичне існування низки фінансово-промислових утворень, на нормативно-правовому рівні це питання практично не врегульовано.

У сфері заохочення децентралізованого фінансування інноваційної діяльності доцільно також:

- запровадити гнучкі форми поєднання капіталів комерційних банків та підприємств через створення пайових інвестиційних фондів з метою акумуляції капіталу для реалізації інноваційних проектів;

- запровадити порядок створення інноваційних асоціацій як об'єднань юридичних та фізичних осіб, що беруть участь у виробництві інтелектуального

продукту, здійсненні інноваційного проекту та випуску нової продукції;

- розробити державну систему страхування ризиків інноваційної діяльності, зокрема, спеціально створеною державною чи змішаною державно-приватною страховою компанією.

Забезпечення реалізації ефективної державної інноваційної політики не можливо без її ефективного впровадження на регіональному рівні, оскільки регіони з їх науково-технологічними, фінансово-економічними виробничими та соціальними можливостями відіграють особливо важливу роль у процесі переходу економіки на інноваційний шлях розвитку.

Основною метою регіональної інноваційної політики має бути створення таких умов, які б сприяли залученню банківського капіталу, приватних та іноземних інвестицій для фінансування і розвитку початкових стадій науково-технічного розвитку.

Принципами регіональної інноваційної політики повинно бути:

- орієнтація на формування моделі сталого економічного розвитку з пріоритетом науково-технічної діяльності;

- створення умов для збереження, розвитку і використання науково-технічного та інноваційного потенціалу;

- стимулювання (в межах компетенції органів місцевого самоврядування) взаємодії в регіоні науки, освіти, виробництва та фінансово-кредитної сфери;

- сприяння міжнародній науково-технологічній кооперації, трансферу технологій та просування конкурентоспроможної продукції на зовнішній ринок;

- підтримка венчурного підприємництва у науково-виробничій сфері;

- фінансова підтримка інноваційної діяльності підприємств регіону шляхом створення інноваційних венчурних компаній і венчурних фондів;

- сприяння розвитку інноваційної інфраструктури в регіоні.

Пріоритетами регіональної інноваційної політики виступають:

- стабілізація і розвиток економіки регіону з урахуванням особливостей його науково-технологічного потенціалу;

- розвиток наукомісткої і конкурентоспроможної продукції регіону;

- визначення напрямків розвитку інноваційно-технологічного бізнесу;

- задоволення потреб регіону в послугах і продукції венчурних підприємств;

- максимальне використання венчурного підприємництва для соціально-економічного розвитку регіону [4, с. 12].

Поряд із прийняттям парламентом Закону України „Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні”, зазначені напрямки конкретизовано у певних регіонах. На початку 2005 року середньострокові пріоритетні напрями інноваційної діяльності регіонального рівня розроблені та затверджені відповідними радами у Донецькій, Рівненській, Чернігівській, Чернівецькій, Полтавській, Івано-Франківській, Волинській, Тернопільській, Черкаській областях, місті Києві та Автономній Республіці Крим.

За світовим досвідом найбільш динамічно розвиваються ті регіони де формується регіональна інноваційна інфраструктура, яка включає в себе:

- виробничо-технологічні структури (технопарки, технополіси, інкубатори технологій, інноваційні центри, інноваційно-технологічні, венчурні та інжинірингові фірми, фірми, що виробляють імпортозамінну продукцію);

- об'єкти інформаційної системи (аналітичні, статистичні центри, інформаційні бази і сайти);

- організації з підготовки і перепідготовки кадрів у галузі технологічного менеджменту, комерціалізації результатів науково-дослідних і дослідно-

конструкторських робіт;

- фінансові структури (бюджетні, позабюджетні, венчурні, кредитно-гарантійні організації небанківського сектору, банки, промислово-фінансові групи, страхові компанії і фонди орієнтовані на технологічну інноваційну діяльність);

- система експертизи (центри, що надають експертні висновки для виробників, інвесторів, страхових служб та ін.);

- система патентування, ліцензування і консалтингу з питань охорони, захисту, оцінки і використання об'єктів інтелектуальної власності, оцінки щодо практичної реалізації практичних результатів;

- система сертифікації, стандартизації і акредитації.

Завдяки формуванню такої інфраструктури регіони дістають додаткові конкурентні переваги на ринку товарів і послуг за рахунок можливості здійснювати внутрішню спеціалізацію та стандартизацію, мінімізувати витрати на впровадження інновацій. Залучення систем освіти до цього процесу передбачає як безпосередню участь вищих навчальних закладів у якісному кадровому забезпеченні економіки інноваційного типу, формування інноваційної культури в суспільстві [2, с. 394-395].

Аналіз тенденцій інноваційно-технологічного ринку в Україні вказує на нагальну необхідність розвитку системи венчурного фінансування та венчурного підприємництва. Венчурні підприємства – це здебільшого малі фірми, які функціонують у технологічно прогресивних галузях економіки та спеціалізуються на наукових дослідженнях, розробках, створенні та впровадженні інновацій. Зазначене обумовлює те, що діяльність цих підприємств пов'язана з підвищеним ризиком некупності інвестиційних проектів.

У розвинених країнах світу, де успішно функціонує венчурне підприємництво, існує і відповідна інфраструктура, що істотно впливає на створення та функціонування інноваційних підприємств. Елементи інфраструктури венчурного капіталу включають численні інвестиційні компанії, фонди, страхові компанії, аудиторські фірми, фондові біржі, інжиніринго-консалтингові фірми, бізнес-центри, інкубатори технологій тощо.

У США, наприклад, функціонує мережа венчурного капіталу, що визначає свою діяльність як посередницьку участь в інформаційному бізнесі з практичної, наукової і регулятивної точок зору. Названа організація покликана подолати інформаційний розрив між венчурними інвесторами та підприємцями, що є основною перешкодою на шляху інвестицій у ризиковані проекти [4, с. 17].

Для створення і успішного функціонування венчурного підприємництва практично необхідні і інші елементи інфраструктури типу „інкубаторів”, які спроможні формувати сприятливе середовище з усім спектром наукових, виробничих, фінансово-кредитних послуг, менеджменту. Такий організаційно-структурний підхід є раціональним під час створення малих венчурних фірм.

Загалом, інкубатор – це спеціалізована організація (або підрозділ великої компанії), основним завданням якої є створення сприятливих умов для здійснення ефективної діяльності малих технологічних фірм. В більшості країн світу інкубатори засновуються муніципалітетами для створення нових робочих місць і зростання надходжень у місцевий бюджет.

Інкубатори бізнесу в сфері високих технологій мають за мету створення умов для розвитку малих підприємств, створених на основі наукоємних інноваційних технологій, на початковій стадії їх становлення з урахуванням регіональних пріоритетів. Такі інкубатори надають послуги (приміщення, обладнання, зв'язок, стартові інвестиції) підприємцям, які мають в своєму розпорядженні технологію (розробку) для впровадження або створення на її основі малого виробничого підприємства.

Напрямами діяльності інкубатору є:

- виявлення і експертиза нових або раніше не затребуваних технологічних рішень, які придатні для комерційного використання;
- фінансова підтримка відібраних проектів;
- надання консалтингових послуг (складання бізнес-планів, проведення маркетингових досліджень та ін.).

Інкубатори є найбільш сильною формою забезпечення прямої та опосередкованої економічної дії на венчурний бізнес. Вони надають початкову підтримку в різних формах, включаючи сприяння формуванню мінімальної господарської інфраструктури, залучення венчурних фондів, отримання наукового обладнання і консультаційно-інформаційних послуг.

Найбільш яскравими і багатограними формами взаємодії венчурного капіталу з малим інноваційним підприємництвом стали технопарки і технополіси, як нові форми управління циклом „наука – техніка – виробництво”. Інтерес до технологічних парків в усьому світі обумовлений тим, що з розвитком цієї форми взаємодії науки і виробництва пов’язуються комплексні вирішення цілого ряду проблем в науково-технічній і соціальній сферах.

Поширення науково-технічних парків і технополісів повинно забезпечити:

- прискорене впровадження науково-технічних досягнень у виробництво, насамперед у галузі високих технологій;
- комерціалізацію значних напрацювань науково-технічних ідей, а, відповідно, і підвищення ефективності національних витрат на дослідження і розробки;
- інтеграцію науково-дослідних потенціалів вищих навчальних закладів, академічних науково-дослідних інститутів і промислових лабораторій;
- структурну перебудову національної економіки на інноваційній основі;
- подолання регіональних диспропорцій;
- вирішення проблем зайнятості в результаті виникнення великої кількості наукомістких фірм;
- спрощення доступу малого інноваційного підприємництва до джерел венчурного капіталу.

Разом із тим, така форма територіальної організації інноваційної діяльності як технополіс – це не тільки науковий регіональний центр що вирішує проблеми, пов’язані з впровадженням нових технологій, а й осередок міжнародного наукового співробітництва, видавничої діяльності, налагодженого сервісу з інтенсивним культурним життям.

Слід також зазначити, що технополіси являють собою генератори створення нових технологій і забезпечення високих норм прибутків на вкладені інвестиції та нова форма організації підприємства в цілому і венчурного зокрема, що підтверджується інтенсивними темпами створення таких структур у високорозвинених країнах світу.

Важливим кроком на шляху розвитку нових організаційних форм інноваційної та науково-технічної діяльності в нашій країні має стати указ Президента України В. Ющенка (проект якого, як було зазначено Віктором Ющенком, вже підготовлено) спрямований на підтримку ініціативи українських підприємців під робочою назвою „Українська Силіконова долина”. У рамках цього проекту передбачається на базі академічних установ та університетів п’яти регіонів нашої держави створити міжнародні технологічні центри. Таким чином, мають бути поєднані наукові відкриття та комерційні можливості. У результаті лише на старті 100 млн. доларів приватних інвестицій протягом перших років та понад 1,5 тис. нових робочих місць стануть критерієм успішності цього проекту [3, с. 4].

Перспективною організаційною формою розвитку інноваційної діяльності в

Україні, що надасть можливості для ефективного використання багатих рекреаційних ресурсів нашої держави, може стати також валеологічні інноваційні центри. Назва валеологічні інвестиційні центри походить від валеології науки про здоров'я. Основою їх організаційної структури управління становить „інноваційний” тип структур, орієнтований на нововведення [5, с. 10].

Валеологічні інноваційні центри повинні сприяти прискореному впровадженню результатів наукових досліджень, комерціалізації наукових ідей та нових оздоровчих технологій і, таким чином, підвищенню ефективності витрат на індустрію оздоровлень. Отже, мета створення валеологічних інвестиційних центрів – це швидка розробка, поширення та використання на комерційній основі досягнень науки і технологій, які, у свою чергу, сприяли б оздоровленню екологічної ситуації в регіонах, розвитку інфраструктури, створенню нових робочих місць.

Таким чином, розвиток інноваційної та науково-технічної діяльності в нашій державі передбачає запровадження апробованих у світовій практиці організаційно-економічних форм ринкових взаємовідносин між наукою та споживачами науково-технічної продукції. Це, зокрема, такі форми, як: бізнес-інкубатори, інноваційні центри, інноваційно-технологічні та інжинірингові фірми, центри комерціалізації технологій, технопарки, технополіси, венчурні компанії, венчурні інвестиційні фонди. Окрім того, необхідним є використання можливостей малого та середнього бізнесу, а також спільних підприємств, у рамках яких відбувається міжнародний обмін науково-технічними досягненнями на ринкових засадах за контрактами.

Виходячи з того, що ефективні інноваційні технологічні зміни виступають головним чинником довгострокового соціально-економічного розвитку, всі розвинені держави створили і мають так звану „національну інноваційну систему”, яка являє собою комплекс інституційних, правових та економічних заходів щодо стимулювання інноваційних технологічних змін у країні для забезпечення національних стратегічних переваг та ефективної міжнародної конкурентоспроможності, як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках. Основою державного регулювання інноваційної діяльності має бути її тісний зв'язок з економікою в цілому та виробничим сектором, зокрема. Це потребує максимальної гармонізації законодавства України у галузі освіти, науки, технологій та інноваційного розвитку з міжнародними стандартами, прийнятими в розвинених країнах світу.

Список літератури

1. Конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації / Жаліло Я.А., Базилук Я.Б., Белінська Я.В. та ін.; За ред. Я.А. Жаліло. – К.: НІСД, 2005. – 388 с.
2. Кремень В.Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати. – К.: Грамота, 2005. – 448 с.
3. Звернення Президента України до Верховної Ради України у зв'язку з Посланням Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2005 році» // Урядовий кур'єр. – 2006. – 10 лютого. – С. 1-4.
4. Розвиток регіональної інноваційної інфраструктури / Підмогильний М.В., Зінченко О.П., Ільчук В.П., Власенко О.С. – К.: НДІСЕП, 2003. – 85 с.

В статье рассмотрены перспективы дальнейшего развития инновационного потенциала Украины. Автором определены принципы формирования стратегии создания в Украине экономических основ инновационной модели развития. Рассмотрен мировой опыт построения и функционирования инновационной инфраструктуры в регионе и доказана необходимость развития в Украине системы венчурного финансирования и венчурного предпринимательства.

In clause the prospects of the further development innovation potential of Ukraine are considered. The author determines principles of formation of strategy of creation in Ukraine of economic bases innovation model of development. The world experience of construction and functioning innovation infrastructure in region is considered and the necessity of development for Ukraine of system vencher financing and vencher of business is proved.